

Myndighedsopgaver på universiteterne

Med fusionen mellem sektorforskningsinstitutioner og universiteter overtager de nye universiteter ansvaret for en række såkaldte myndighedsopgaver for sektorministerierne. Med overdragelsen af opgaverne følger ligeledes midlerne, der hidtil er anvendt til dette, samt det personale der har udført dem. Ved myndighedsopgaver forstås typisk redegørelser, besvarelser og vejledning af faglig art til den pågældende minister. Hvordan det enkelte universitet løser denne opgave er en ledelsesopgave, der løses i dialog med brugere og personale. De konkrete forhold og løsninger vil variere fra sted til sted, men da der har været debat om universiteternes evne til at løse disse opgaver, kan det være nyttigt at kommentere et par generelle forhold vedrørende denne problemstilling.

Nye opgaver?

Der har været udtrykt bekymring for om universiteter kan løse opgaver af denne karakter. Vil ministeren kunne få svar som kan bruges grundlag for beslutninger eller til at orientere folketingsmedlemmerne, og risikerer ministeren, at de svar han får og bruger, straks modsiges af universitetet selv? Omvendt har andre udtrykt bekymring for om universitetsforskere nu skal levere politisk bestillingsarbejde.

Det umiddelbare svar på begge spørgsmål er, at Rektorkollegiet ikke anser det for et problem at varetage myndighedsopgaver sideløbende med udøvelsen af den frie forskning ved universiteterne. I praksis kan problemstillingen naturligvis godt være lidt mere kompliceret, og dannelsen af nye institutioner kræver forventningsafstemning både hos medarbejderne og de sektorministerier, der nu bliver en form for eksterne rekvirenter.

Svar til sektorministerierne

Det er i forbindelse med fusionerne aftalt, at forholdet mellem universiteter og sektorministerier reguleres i en kontrakt, der ligeledes vil beskrive behovet for og omfanget af myndighedsopgaver. Universiteterne vil altså i en række tilfælde skulle levere svar på mere eller mindre konkrete spørgsmål fra sektorministeriet. Det er naturligvis afgørende, at den pågældende minister kan regne med dette svar og at man kan basere politiske afgørelser, svar til folketingsmedlemmer mv på svaret. Samtidig vil der ofte være tale om videnskabelige svar, der vedrører komplicerede og nye forskningsfelter, og svaret vil derfor være behæftet med forskellige former for usikkerhed.

Svaret udarbejdes af en eller flere medarbejdere på universitetet, og disse medarbejdere vil stå bag svaret. Men den overordnede aftale om myndighedsberedskab er indgået af universitetet, og det er derfor rektors ansvar, at de opgaver, man har påtaget sig, bliver løst professionelt. Det er rektors ansvar, eller den han bemyndiger hertil (direktør, dekan eller anden leder), at sørge for, at et myndighedssvar indeholder følgende elementer:

1. Præcisering af hvad man svarer på, og hvad svaret er
2. Angivelse af hvem der er den fagligt ansvarlige enhed, medarbejder eller gruppe. Hvis det overførte sektorforskningsinstitut forbliver en selvstændig enhed er dette formodentlig ikke vanskeligt, men de steder, hvor sektorforskningen integreres med andre

universitetsopgaver, skal der træffes præcise beslutninger om hvilken enhed, der har ansvaret for at svare på henvendelsen. .

3. Vurdering af usikkerhed i forhold til det afgivne svar. Altså hvilke forbehold, man må tage.

Et sådant svar lever op til de krav, man kan stille til en myndighedsopgave, og opdragsgiver har på et videnskabeligt grundlag fået et svar på det spørgsmål, der er blevet stillet. Samtidig kan der godt være andre opfattelser af eller holdninger til sagen og disse andre synspunkter kan også godt fremsættes offentligt af forskere på eller uden for universitetet. Sådanne synspunkter kan naturligvis være ubekvemme politisk, men med en ordentlig usikkerhedsbeskrivelse vil de ikke komme bag på rekvirenten.

Nøjagtig som med andre videnskabelige arbejder eller videnskabeligt baserede redegørelser vil det blive forventet, at de medarbejdere, der har leveret svaret, også står ved deres svar. Almindelige krav om videnskabelig redelighed betyder, at de medarbejdere, der svarer, ikke kan modsige sig selv, og det er en ledelsesopgave at sikre, at dette overholdes.

Det er Rektorkollegiets opfattelse, at myndighedssvarene og rådgivningen hermed i sidste ende kan blive bedre og mere uafhængige af opdragsgiveren ved placeringen i et universitært forskningsmiljø.

Ansættelsesforhold

Efter fusionerne er de ansatte ansat iht. to stillingsstrukturer. Det er tanken at disse stillingsstrukturer ligeledes skal fusioneres, dog således at den enkelte kan forblive i den stillingstype, vedkommende oprindeligt er ansat i.

Rektorkollegiet 28. november 2006